

novani vojvoda koroški škofa Virgilija, naj obišče vernike tistega naroda in naj jih utrdi v veri.¹⁾ A škof tej želji tedaj ni mogel ustreči²⁾, marveč je poslal mesto sebe škofa Modesta učiti tisti narod in z njim duhovnike Vatona, Reginberta, Kozharja in Latina, diakona Ekiharda in druge klerike. Te je pooblastil, da posvečujejo cerkve in duhovnike. Ko so le-ti prišli na Koroško, posvetili so cerkev sv. Marije — to je Gospo Sveto —, neko drugo cerkev v liburnskem mestu ali pri Undrimah in še druge v mnogih krajih. Tam je ostal (Modest) do svoje smrti. Ko pa je umrl, prosil je Hotimir zopet škofa Virgilija, naj pride k njemu, če mu je mogoče. A ta je prošnjo odklonil, ker je nastal upor, ki ga „karmula“ imenujemo. Po daljšem

Starorimska pošta.
(Relief vzidan v gospevetsko cerkev.)

posvetovanju je poslal tja duhovnika Latina. Ker je pa nekoliko pozneje zopet nastal upor, je odšel Latin. Ko je bil upor zatrt, odposlal je Virgilij tja duhovnika Madalhoha in za njim Varmana. Ko je Hotimir umrl, nekaj let ni bilo na Koroškem nobenega duhovnika, dokler ni vojvoda Vladuh³⁾ zopet poslal k Virgiliju prositi, da mu pošlje duhovnikov. Tedaj mu je poslal duhovnike Heimona in Reginbalda in diakona Majorana z drugimi kleriki.⁴⁾

¹⁾ „In fide firmiter confortare“ — morda: naj pride deliti sv. birmo?

²⁾ „Minime adimplere valuit.“ Anonymus.

³⁾ „Valtunc“ tolmači Šafařík „Vladuh“.

⁴⁾ Kot „kuriozum“ naj navedem tu še Ankershofenov prevod, ki se glasi: „Dann bald darauf den-

Zgodovina pričetka katoliške vere v koroških Slovencih je nekako čudna. Hotimir je prosil Virgilija, naj pride sam na Koroško, a ta ni šel. Jabornegg misli, „da mu najbrže višjepastirska služba na Bavarskem ni pustila.“¹⁾ Ankershofen pa pravi, „da se Virgilij sploh ni mogel odzvati njegovemu vabilu.“²⁾

Prebravšemu tukaj navedeni dokument o izpreobrnitvi Koroške se vriva nehoté misel: Ali je škof, ki toliko prosečega ljudstva ne usliši, vreden svetniške časti? Velikim blagovestnikom, kakor so bili sv. Pavel, sv. Bonifacij, sv. Ciril in Metod, sv. Vojteh i. dr., bilo je najslajše veselje, hoditi od naroda do naroda in trpeti za Kristusa. In vendar se sv. Virgilij časti kot svet blagovestnik Koroške! Oglejmo si dokument natančneje. Dva-krat je Virgilija Hotimir prosil, naj pride sam, in za Hotimirom ga je prosil Vladuh, naj mu pošlje duhovnikov. Slovenska kneza sta morala tedaj imeti v Virgilija največje zaupanje. Prepričana sta bila, da je Virgilij katoliški škof in iskren prijatelj slovenskega naroda. A zakaj ni prišel? „Minime adimplere valuit“, nikakor ni mogel, ali da v jasni besedi povemo: Za nobeno ceno ni smel!

Že pri Šafaříku najdemo zato primeren razlog: „Teselj II., vojvoda bavarski, si je hotel Koroško podvreči; vojaki in duhovniki naj bi mu bili pri tem pomočniki.“³⁾ A da se to ravnanje bolje ume, pogledjmo, kaj se je godilo na Bavarskem nekaj let

selben Priester Grimo, dann den Priester Duplitter und Majoran und mit ihnen mehr andere Cleriker. Abermals sandte er den Priester Gozhar, dann Majoran und Augustin und weiter den Reginbald und Gundharius.“ (Ankershofen l. c. 114.)

Kako površno se čestokrat prevajajo najvažnejši zgodovinski spomeniki, priča nam tudi ta prevod. Original pravi: „Misit iterum ibidem eumdem heimonem et duplitterum.“ Naš zgodovinar pa je prestavil te besede tako: „Poslal je tja zopet Heimona in Duplitera“ — in še nihče se menda ni izpodteknil nad tem prevodom.

¹⁾ v. Jabornegg: Archiv für vaterl. Geschichte XI. 79.

²⁾ L. c. III.

³⁾ Šafařík l. c. 319.